



مشخصات درس

عنوان انگلیسی: Electoral Systems	عنوان درس: نظام های انتخاباتی
تعداد واحد: ۲ واحد نظری/عملی	مقطع: کارشناسی <input type="checkbox"/> کارشناسی ارشد <input checked="" type="checkbox"/> دکتری <input type="checkbox"/>
نیمسال اول <input checked="" type="checkbox"/> دوم <input type="checkbox"/> سال تحصیلی ۹۸-۹۹	محل تدریس: دانشکده حقوق و علوم سیاسی
زمان تدریس: روز دوشنبه ساعت ۱۳:۳۰ تا ۱۵	شماره کلاس: ۱۱۲
درس پیش‌نیاز:	نوع درس: اصلی <input type="checkbox"/> اختیاری <input type="checkbox"/> سایر -----

مشخصات استاد

نام و نام خانوادگی: مهدی کاظمی زمهریر	گروه:
سوابق تحصیلی: دکتری	سوابق تدریس:

اطلاعات تماس

شماره تلفن داخلی (یا مستقیم در صورت تمایل):	شماره اتفاق:
	آدرس ایمیل: mahdikazemi1@gmail.com

معرفی و هدف درس

انتخابات یکی از عناصر اصلی نظام های دموکراتیک است. موفقیت این نظام ها منوط به طراحی درست آنها متناسب با ویژگی های فرهنگی، جامعه شناختی و هنجاری هر جامعه ای است. برای رسیدن به این هدف شناخت نظام های انتخاباتی و عوامل موفقیت و شکست آنها ضروری است؛ و کمک مهمی به ملت ها و دولت ها می نماید تا نظام های سیاسی خود را با ثبات و مردمی نمایند. بنابراین، هدف این درس افزایش شناخت ما از نظام های انتخاباتی است. در این بررسی سعی خواهد شد در چهار سطح نظام های انتخاباتی بررسی شود:

(۱) در سطح نظریه دولت و روایت آن از اقتدار (۲) در سطح نظریه حکومت و معیارهای سازماندهی حکمرانی مبتنی بر نظام های انتخاباتی (۳) شناخت نظام های انتخاباتی و مقایسه آن با نظام های غیرانتخاباتی (۴) سنجه انتقادی نظام انتخاباتی در ایران

روش های تدریس و نحوه ارائه درس

۱. هر جلسه کلاسی از یک محور کلیدی تشکیل خواهد شد.
۲. در ابتدای جلسه نمودار کلی درس ترسیم خواهد شد و سپس کلاس در قالب گفتگو، پرسش و پاسخ ، و با مشارکت دانشجویان ادامه خواهد یافت.
۳. مشارکت دانشجویان در مباحث کلاسی و ارایه سمینار رکن اصلی در تدریس خواهد بود.

بروندادهای یادگیری درس، در پایان این درس دانشجویان می توانند:

۱. آشنایی با مفاهیم کلیدی مرتبط با حوزه عمومی و نظام انتخابات: قدرت، اقتدار، دولت، حکومت، دموکراسی و سیستم های انتخاباتی؛
۲. آشنایی با انواع نظام های سیاسی از منظر جامعه شناختی
۳. آشنایی با بنیان های اقتدار: روایت فلسفی و جامعه شناختی
۴. آشنایی با نظریه "دولت" و "حکومت" در جمهوری گرایی؛
۵. آشنایی با روایت های مختلف از دموکراسی
۶. حقوق بشر، شهروندی ، دموکراسی و نظام های انتخاباتی
۷. آشنایی با سیستم های انتخاباتی: تعاریف، اهمیت، معیارهای طراحی و نسبت آن با چارچوب های نهادی

۸. شناخت تفاوت های نظام های دموکراتیک از غیردموکراتیک
۹. آشنایی با اقتصاد سیاسی نظام انتخابات؛
۱۰. آشنایی با سیستم انتخابات در ایران : عناصر سازنده، محدودیت ها و ضعف ها

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس

جلسه	تاریخ	موضوع / موضوعات مورد بحث	منبع
جلسه ۱	۹۸/۰۶/۲۵	کلیات	
جلسه ۲	۹۸/۰۷/۰۱	بررسی مفاهیم کلیدی سیاست و نظام انتخابات	
جلسه ۳	۹۸/۰۷/۰۸	قدرت سیاسی، دولت و انواع نظام های سیاسی: منظر جامعه شناختی	دورماگن ف۱ تا ۲
جلسه ۴	۹۸/۰۷/۱۵	قدرت سیاسی، دولت و انواع نظام های سیاسی: منظر جامعه شناختی	دورماگن ف۳ تا ۵
جلسه ۵	۹۸/۰۷/۲۲	دو مفهوم از دموکراسی نوشته جوزف شومپتر	آنتونی کوئینتن، ف۹
جلسه ۶	۹۸/۰۷/۲۹	نظریه دولت و حکومت جمهوری خواهانه	ویرولی، از ص ۱ تا ۴۵
جلسه ۷	۹۸/۰۸/۰۶	میان ترم اول؛ بررسی نظریه حاکمیت قانون و نظریه تفکیک قوا	مقاله شجاعیان و مقاله طباطبایی
جلسه ۸	۹۸/۰۸/۱۳	دموکراسی و فرایند دموکراتیک شدن	فصل ۵؛ کیت نش
جلسه ۹	۹۸/۰۸/۲۰	آشنایی با سیستم های انتخاباتی؛ سمینار	رینولدز، فصل دوم و سوم
جلسه ۱۰	۹۸/۰۸/۲۷	آشنایی با سیستم های انتخاباتی؛ سمینار	رینولدز، فصل چهارم تا هشتم
جلسه ۱۱	۹۸/۰۹/۰۴	میان ترم دوم؛ سمینار	میان ترم دوم؛ سمینار
جلسه ۱۲	۹۸/۰۹/۱۱	سمینار	
جلسه ۱۳	۹۸/۰۹/۱۸	سمینار	
جلسه ۱۴	۹۸/۰۹/۲۵	سمینار	
جلسه ۱۵	۹۸/۱۰/۰۲	سمینار	
جلسه ۱۶	۹۸/۱۰/۰۹	سمینار	

نحوه ارزشیابی

مواد سنجش	زمان برگزاری	از نمره نهایی	بروندادهای یادگیری مورد انتظار
(۱) سینیار	۳		بررسی یک موضوع مرتبط با نظام انتخابات در ایران و جهان؛ و ارایه آن به صورت مکتوب
	۳		
(۲) مقاله			
(۳) امتحان میان ترم اول	۴		فصل اول کتاب "دانشنامه نظام های انتخاباتی"؛ ف۳ تا ۵ مبانی جامعه شناسی دورماگن
(۴) امتحان میان ترم دوم	۲		دو مفهوم دموکراسی شومپتر؛
(۵) امتحان پایان ترم	۸		کتاب "دانشنامه نظام های انتخاباتی" به جز فصل یک؛ کتاب "جمهوری خواهی" تا صفحه ۴۵؛ مقاله خانم شجاعیان و مقاله آقای طباطبایی
(۶) مشارکت در مباحث کلاسی	۲		

نکات مورد توجه دانشجویان، ارزش‌ها و خطمشی درس

۱. هدف کلاس افزایش شناخت دانشجویان از نظام‌های انتخاباتی از منظری جامعه شناختی و فلسفی است.
۲. مطالعه موضوعات درسی پیش از کلاس یکی از شروط موفقیت در شناخت عمیق مطالب درسی است.
۳. شناخت واقعی بدون مشارکت در مباحث کلاسی، به چالش کشیدن مفروضات متعارف و نگریستن به موضوع از منظرهای متفاوت ممکن نخواهد شد.
۴. مطالب طرح شده در کلاس ضرورتا" دیدگاه‌های شخصی استاد نبوده، بیان دیدگاه‌های متعارض با هدف شکل گیری گفتگوهای چالشی و به پرسش کشیدن دیدگاه‌های متعارف و مشهور، برای رسیدن به افق‌های جدید تر است.
۵. رعایت ادب و اخلاق در مباحث کلاسی، آمادگی برای شنیدن سخنان متفاوت با عقاید شخصی و پاسخ دهنده به دیدگاه‌ها و پرسش‌های دیگران در چارچوب زبانی علمی و آکادمیک از شروط برگزاری مناسب کلاس می‌باشد.
۶. یکی از راهکارهای بهبود فرآیند یادگیری ارایه بازخورد در مورد روند علمی و مدیریتی کلاس به استاد است. استاد از بازخوردهای دانشجویان استقبال کرده، در حد توان دیدگاه‌های دانشجویان را در روند کلاس در طول ترم اعمال خواهم کرد.
۷. پاسخ دهنده به سوال‌های شخصی دانشجویان در مورد محتوى درس یکی از بخش‌های ضروری فرآیند یادگیری است. پس از اتمام درس، دانشجویان می‌توانند سوال‌های شخصی خود را با استاد در میان بگذارند.
۸. علاوه بر گفتگوی حضوری، دانشجویان می‌توانند از طریق ایمیل و پیام رسان سوال‌های خود را با استاد در میان گذارند. پاسخ‌ها از طریق ایمیل یا پیام رسان، و در صورت عدمیت داشتن در کلاس پاسخ داده خواهد شد.

فهرست منابع اصلی و مکمل درس

۱. اصلی:

- ۱,۱. دانشنامه نظام‌های انتخاباتی، آنдрه رینولدز، بن رایلی، آندره الیس، تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۹۸.
- ۱,۲. جمهوری خواهی، مائوریتیسو ویرولی، ترجمه‌ی حسن افشار، تهران، نشر مرکز، ۱۳۹۴.
- ۱,۳. مقاله "دو مفهوم از دموکراسی"، از فلسفه سیاسی؛ آتونی کوئینتن، ترجمه مرتضی اسعدي، تهران، انتشارات بین المللی الهدى ، ۱۳۷۱.
- ۱,۴. مبانی جامعه شناسی سیاسی، ژان-ایو دورماگن، دانیل موشار، ترجمه عبدالحسین نیک گهر، تهران، آگه.
- ۱,۵. جامعه شناسی معاصر، کیت نش، ترجمه محمد تقی دلفروز، تهران، کویر، ۱۳۷۸.
- ۱,۶. مقاله "مؤلفه‌های اصل حاکمیت قانون در پرتو تعریف سازمان ملل متحد"، دکتر خدیجه شجاعیان، جستارهای حقوق عمومی، سال اول، زمستان ۱۳۹۶، شماره ۳
- ۱,۷. مقاله "نظريه تفكیک قوا و سازماندهی"، سید محمد طباطبایی، فصلنامه دولت پژوهشی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، سال سوم، شماره ۱۲، زمستان ۱۳۹۶.

۲. مکمل:

- ۲,۱. چرافیای انتخابات: بنیادها، مفاهیم و رویکردها، مراد کاویانی راد، مصیب قره‌بیگی، تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۹۷.
- ۲,۲. نظام‌های انتخاباتی، داگلاس ایمی، ترجمه مسلم آقایی طوق، اعظم عدالت جو، تهران، انتشارات دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری قوه قضائیه.
- ۲,۳. انتخاب عمومی: تحلیل اقتصادی قواعد بازی اجتماعی از دیکتاتوری تا دموکراسی، دنیس سی مولر، تهران، انتشارات نورعلم، ۱۳۹۵.
- ۲,۴. مفهوم قانون، هربرت هارت، ترجمه محمد راسخ، تهران، نشر نی.
- ۲,۵. مبانی حقوق عمومی، مارتین لاگلین، ترجمه محمد راسخ، نشرنی.
- ۲,۶. فساد و مقبولیت قانون از منظر جامعه شناسی حقوق، آزاده چلبی، نشرنی.
- ۲,۷. رژیم‌های غیر دموکراتیک، پل بروکر، علیرضا سمیعی اصفهانی، تهران، نشر کویر.